

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

1. Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea unui ajutor de stat individual de restructurare pentru Societatea „Compania națională de transporturi aeriene române – TAROM” - S.A. și pentru alocarea unor sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2024, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii

2. Motivele emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

În conformitate cu prevederile **art. 20¹ alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 45/1997 privind înființarea Societății Comerciale „Compania națională de transporturi aeriene române – TAROM” - S.A.**, cu modificările și completările ulterioare, *“în situația în care compania TAROM beneficiază de un ajutor de stat individual de restructurare, sub formă de finanțare de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, garanție de stat și/sau împrumut cu sau fără dobândă subvenționată, forma ajutorului de stat, valoarea acestuia și condițiile de acordare se aprobă prin hotărâre a Guvernului, emisă după obținerea deciziei Comisiei Europene de autorizare a ajutorului de stat individual de restructurare, cu respectarea condițiilor stabilite prin decizie și în limita prevederilor bugetare aprobate în buget cu această destinație...”*.
Prin *Decizia nr. C(2024) 2968 final /29.04.2024*, Comisia Europeană a autorizat acordarea unui ajutor de stat individual de restructurare companiei TAROM.

2.2. Descrierea situației actuale

Având în vedere situația dificilă în care se găsea la sfârșitul anului 2019, Compania TAROM a beneficiat de un ajutor de stat individual de salvare în cuantum de 36.7 mil. euro (175 952 000 lei) acordat, în baza *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/2020* și a *Deciziei Comisiei Europene nr. C(2020) 1160/24.02.2020*, sub forma unui împrumut din trezorerie rambursabil, pentru acoperirea lichidităților necesare companiei pentru 6 luni, respectiv martie – august 2020. Împrumutul a făcut obiectul Convenției de împrumut nr. 602370/14606/2731/2020, încheiată între Ministerul Finanțelor, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și compania TAROM, amendată prin 7 acte adiționale. Totalul de plată pentru Compania TAROM, la ultima dată scadentă stabilită pentru 31.08.2024, este de 250.059.171 lei.

Pentru că ajutorul de salvare nu a fost rambursat în termen de 6 luni de la acordare, compania TAROM a avut obligația de a elabora un plan de restructurare care să fie notificat Comisiei Europene.

Astfel, prin Memorandumul nr. 40090/06.10.2020 cu tema *“Acordarea unui ajutor de stat individual de restructurare Societății Comerciale “Compania națională de transporturi aeriene române – TAROM” S.A., în vederea restabilirii viabilității companiei pe*

termen lung”, Guvernul a aprobat acordarea unui ajutor individual de restructurare companiei TAROM, în cuantum de până la 190 milioane euro, pentru susținerea unui plan de restructurare axat pe următoarele direcții de acțiune:

- Înnoirea flotei de aeronave;
- Restructurarea personalului;
- Optimizarea destinațiilor și politicii comerciale;
- Soluții pentru eficientizarea activităților de mentenanță aeronave;
- Digitalizarea companiei și îmbunătățirea mediului IT, inclusiv a programelor de distribuție bilete.

Ajutorul de restructurare reprezintă însă o măsură de ajutor de stat care poate fi implementată doar în condițiile autorizării de către Comisia Europeană.

Prin urmare, planul de restructurare TAROM a fost notificat Comisiei Europene la data de 28.05.2021, fiind ulterior actualizat în conformitate cu evoluția pieții de transport aerian și solicitările de clarificare primite din partea Comisiei Europene.

Ultima formă a Planului de restructurare, care cuprinde perioada 2021 – 2026, a fost transmisă Comisiei europene în luna aprilie 2024.

Prin *Decizia Comisiei Europene nr. C(2024) 2968 final /29.04.2024*, emisă în urma analizării planului de restructurare, Comisia Europeană a aprobat acordarea unui ajutor de stat individual de restructurare Companiei TAROM.

Valoarea ajutorului de stat individual de restructurare aprobat prin Decizia Comisiei Europene este de până la 474.193 mii lei¹ (95,3 milioane euro), din care până la 246.451 mii lei (49,53 milioane euro) reprezintă ajutorul individual de salvare deja acordat în 2020, în cuantum de 175.952.000 lei la care se adaugă dobânzile aferente, actualizate la data *Deciziei Comisiei Europene C(2024) 2968 final /29.04.2024*, și care, prin aprobarea planului de restructurare, se transformă în ajutor de restructurare nerambursabil (în aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 12/2020²) și, până la 227.742 mii lei (45.77 milioane euro) reprezintă ajutor de restructurare care se propune a fi acordat sub formă de capitalizare și utilizat pentru finanțarea deficitului de lichiditate cu care se confruntă Compania TAROM pe perioada implementării planului de restructurare. Menționăm că în prezent, în baza *Deciziei nr. C(2020) 6910 final - State Aid SA.56810 (2020/N) – Romania COVID-19: Aid to TAROM* și a *OUG nr. 139/2020*, Compania TAROM beneficiază de un ajutor de stat pentru acoperirea daunelor cauzate de pandemia Covid-19 în anul 2020, acordat sub formă de garanție de stat emisă de Ministerul Finanțelor, pentru un împrumut în valoare de 19,33 milioane euro, contractat

¹ Curs BNR din data de 29.04.2024

² (4) La data aprobării de către Comisia Europeană a planului de restructurare, împrumutul acordat de Ministerul Finanțelor Publice sub formă de ajutor de stat individual pentru salvare se transformă în ajutor de stat de restructurare. De la aceeași dată se stinge și obligația Companiei Naționale de Transporturi Aeriene Române - TAROM - S.A. de restituire a împrumutului și a costurilor aferente și implicit a reîntregirii veniturilor din privatizare. Costurile aferente împrumutului cuvenite bugetului Trezoreriei Statului se anulează.

<p>2.3. Schimbări preconizate</p>	<p>pentru perioada 2021 – 2026 de la Banca Transilvania.</p> <p>În conformitate cu dispozițiile art. 20¹ alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 45/1997, se propune adoptarea hotărârii Guvernului prin care să fie aprobate <i>forma ajutorului de stat individual de restructurare, valoarea acestuia și condițiile de acordare</i>, cu respectarea <i>Deciziei Comisiei Europene nr. C(2024) 2968 final /29.04.2024</i>.</p> <p>Astfel, se supune aprobării acordarea unui ajutor de stat individual de restructurare în favoarea Companiei TAROM, până la valoarea și în structura autorizate de Comisia Europeană, respectiv până la valoarea de 474.193 mii lei (95,3 milioane euro), din care până la 227.742 mii lei (45.77 milioane euro) reprezintă ajutor de restructurare care se propune a fi acordat sub forma de capitalizare, în limita fondurilor alocate cu această destinație în bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii la capitolul 84.01 „Transporturi”, titlul 72 „Active financiare”, alineatul 72.01.01 „Participare la capitalul social al societăților comerciale“.</p> <p>Din ajutorul de restructurare acordat sub formă de capitalizare, un cuantum de până la 214.307 mii lei (43,07 milioane euro) va fi utilizat drept capital de lucru, pentru finanțarea cheltuielilor societății după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) pentru plata avansurilor prevăzute pentru anul 2024 în contractul de leasing financiar încheiat cu GY AVIATION LEASE 1724 CO., Limited și pentru care Compania TAROM nu va dispune de resurse de finanțare la data scadenței; b) pentru plata ratelor scadente în anul 2024 la creditul contractat de la Banca Transilvania și garantat de Ministerul Finanțelor în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 139/2020 și pentru care Compania TAROM nu va dispune de resurse de finanțare la data scadenței; c) pentru reducerea deficitului de finanțare necesar în anul 2024 pentru plata parțială a datoriilor cu termen scadent depășit. <p>Ținând cont de necesitatea asigurării în regim de urgență a surselor de finanțare pentru plata ratelor de avans aferente contractului de leasing financiar încheiat de Compania TAROM pentru achiziția unei aeronave B737 MAX, contract de leasing care reprezintă un element de bază al planului de restructurare și de existența căruia a depins autorizarea ajutorului de restructurare, se propune, în temeiul art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002³ a finanțelor publice, alocarea imediată a unei părți a ajutorului de restructurare aprobat, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului prevăzut în bugetul de stat pe anul 2024, prin suplimentarea bugetului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii pe anul 2024 cu suma de 60.000 mii lei, credite de angajament și credite bugetare, la capitolul 84.01 „Transporturi”, titlul 72 „Active financiare”, alineatul 72.01.01 „Participare la capitalul social al societăților comerciale“.</p>
-----------------------------------	--

³2) Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului se repartizează unor ordonatori principali de credite ai bugetului de stat și ai bugetelor locale, pe bază de hotărâri ale Guvernului, pentru finanțarea unor cheltuieli urgente sau neprevăzute apărute în timpul exercițiului bugetar

	<p>Menționăm că aceste cheltuieli pentru care se solicită finanțare din fondul de rezervă la dispoziția Guvernului, sunt urgente, urmând a fi efectuate eşalonat, în primele 30 de zile după emiterea <i>Deciziei nr. C(2024) 2968 final /29.04.2024</i>, pentru acoperirea ratelor de avans la contractul de leasing financiar pentru achiziția aeronavei B 737 MAX. Neplata acestor rate la termenele contractuale va duce la rezilierea contractului de către firma de leasing, cu pierderea de către TAROM a sumelor deja plătite în contul acestui contract. De asemenea, aceste cheltuieli sunt și neprevăzute, neputând fi anticipate și bugetate la momentul elaborării legii bugetului de stat pe anul 2024.</p>
2.4. Alte informații	Nu sunt

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1.Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu
3.2 Impactul social	Prin implementarea planului de restructurare și acordarea ajutorului de restructurare sunt create condițiile pentru menținerea companiei TAROM pe piața serviciilor de transport aerian și, implicit, pentru menținerea personalului companiei dar și a personalului din cadrul furnizorilor de servicii din industria orizontală.
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu
3.4.Impactul macroeconomic	
3.4.1.Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Compania TAROM face parte din categoria societăților mari contribuitori la bugetul de stat. Astfel, Compania TAROM plătește impozite, taxe și contribuții la bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de peste 120 milioane lei/an. Compania TAROM contribuie de asemenea în mod semnificativ la constituirea veniturilor operatorilor economici din industria orizontală (aeroporturi, furnizori de servicii de navigație, furnizori de servicii aeroportuare, alimentație, etc.), ceea ce în final conduce la menținerea unui climat economic competitiv în industria de transport aerian.
3.4.2.Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Menținerea Companiei Tarom pe piața serviciilor de transport aerian va conduce la creșterea standardelor generale de calitate și la menținerea unor prețuri accesibile pentru beneficiarii serviciilor de transport aerian. Ajutorul de stat este autorizat de Comisia Europeană.
3.5.Impactul asupra mediului de afaceri	Menținerea și rentabilizarea companiei TAROM va avea un efect pozitiv și asupra conectivității României, ceea ce va genera un impact pozitiv asupra relațiilor de afaceri.
3.6.Impactul asupra mediului înconjurător	Restructurarea companiei TAROM implică și o componentă de modernizare a flotei, cu impact asupra mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din	Nu este cazul.

perspectiva inovării și digitalizării	
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Nu este cazul
3.9. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

-în mii lei (RON)-						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care:	Nu generează influențe financiare asupra bugetului general consolidat					
1.buget de stat, din acesta:						
1.impozit pe profit						
2.impozit pe venit						
1.bugete locale						
1. impozit pe profit	Nu generează influențe financiare asupra bugetului general consolidat					
1.bugetul asigurărilor sociale de stat:						
1.contribuții de asigurări						
1.alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
1.buget de stat, din acesta:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
1.cheltuieli de personal						
2.bunuri și servicii						
1.bugete locale:						
1.cheltuieli de personale						
2.bunuri și servicii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
1.bugetul asigurărilor sociale de stat :						
1.cheltuieli de personal						
2.bunuri și servicii						
1.alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
1.buget de stat						
2.bugete locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
4.4.Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

reducerea veniturilor bugetare	
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4.7. Punerea în aplicare a prezentei hotărâri nu necesită modificarea cheltuielilor bugetare aprobate	
4.8 Ale informații	Finanțarea ajutorului de restructurare se va face în tranșe, din fondul de rezervă la dispoziția Guvernului, precum și de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, în limita sumelor aprobate cu această destinație prin legea bugetului. Pentru acoperirea unei părți din ajutorul de restructurare, din suma prevăzută în bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii la capitolul 84.01 "Transporturi", titlul 72 "Active financiare", articolul 72.01 "Active financiare", alineatul 72.01.01 "Participare la capitalul social al societăților comerciale" va fi disponibilizată la fondul de rezervă la dispoziția Guvernului suma de 25.239 mii lei, prevăzută, la art. 55 alin. (1) din Legea nr. 421/2023, pentru majorarea contribuției statului la capitalul social al Societății Naționale "Aeroportul Internațional Timișoara - Traian Vuia" - S.A., având în vedere că această majorare de capital nu se va mai efectua în anul 2024.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ : a)acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achiziției publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE	Nu este cazul
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a	Nu este cazul

Uniunii Europene	
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Nu este cazul.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
6.3 Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectivul proiectului de act normativ	Nu este cazul
6.4. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Nu este cazul.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul Nu este cazul. Nu este cazul. Consiliul Concurenței a avizat proiectul de act normativ Nu este cazul.
6.6. Alte informații	Nu au fost identificate.

7. Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul a îndeplinit procedura prevăzută de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată și a fost publicat pe pagina de web a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Menționăm că au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 alin. (1) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de acte normative spre adoptare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele	<i>Nu este cazul</i>

asupra sănătății și securității cetățeanului sau diversității biologice	
3. Alte informații	<i>Nu sunt -</i>

8. Măsuri de implementare

8.1. Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ existent	<i>Nu este cazul</i>
2. Alte informații	<i>Nu sunt</i>

Având în vedere cele de mai sus, a fost elaborat prezentul proiect de **Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea unui ajutor de stat individual de restructurare pentru *Societatea „Compania națională de transporturi aeriene române – TAROM” - S.A.* și pentru alocarea unor sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2024, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.**

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

Sorin Mihai GRINDEANU

AVIZĂM:

MINISTRUL FINANTELOR

Marcel-Ioan BOLOȘ

VICEPRIM-MINISTRU

Marian NEACȘU

